

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 25/22
Luxemburg, 9 februarie 2022

Hotărârea în cauza T-791/19,
Sped-Pro/Comisia

Tribunalul anulează decizia Comisiei de respingere a unei plângeri împotriva PKP Cargo, societate controlată de statul polonez, pentru un pretins abuz de poziție dominantă pe piața serviciilor de transport feroviar de marfă din Polonia

Acesta examinează pentru prima dată impactul unor deficiențe sistemice sau generalizate ale statului de drept într-un stat membru asupra determinării autorității de concurență cel mai bine plasate pentru examinarea unei plângeri

În cadrul exercitării activităților în sectorul prestării de servicii de expediere, societatea de drept polonez Sped-Pro SA (denumită în continuare „reclamanta”) a recurs la serviciile de transport feroviar de marfă prestate de PKP Cargo S.A., societate controlată de statul polonez.

La 4 noiembrie 2016, reclamanta a depus o plângere împotriva PKP Cargo la Comisia Europeană. În această plângere, susținea că PKP Cargo abuzase de poziția sa dominantă pe piața serviciilor de transport feroviar de marfă din Polonia prin pretinsul său refuz de a încheia cu ea un contract de cooperare multianual în condițiile pieței.

La 12 august 2019, Comisia a respins plângerea prin Decizia C(2019) 6099 final¹ (denumită în continuare „decizia atacată”) pentru motivul, în esență, că autoritatea de concurență poloneză era mai bine plasată pentru a o examina.

În aceste împrejurări, reclamanta a sesizat Tribunalul cu o acțiune având ca obiect anularea deciziei atacate. În susținerea acțiunii formulate, aceasta a invocat trei motive, întemeiate pe încălcarea dreptului său la judecarea cauzei sale într-un termen rezonabil și pe un viciu de motivare al deciziei atacate, pe încălcarea principiului statului de drept în Polonia și, respectiv, pe săvârșirea unor erori vădite în aprecierea interesului Uniunii de a continua examinarea plângerii.

Prin Hotărârea din 9 februarie 2022, Tribunalul admite acțiunea și anulează decizia atacată în totalitate. Cu această ocazie, examinează pentru prima dată impactul unor deficiențe sistemice sau generalizate ale statului de drept dintr-un stat membru asupra determinării autorității de concurență celei mai bine plasate pentru examinarea unei plângeri. Tribunalul aduce de asemenea precizări importante cu privire la împrejurările în care o încălcare a termenului rezonabil poate determina anularea unei decizii de respingere a unei plângeri în materie de concurență.

Aprecierea Tribunalului

În primul rând, în ceea ce privește principiul termenului rezonabil, Tribunalul amintește, pe de o parte, că respectarea unui termen rezonabil în desfășurarea procedurilor administrative în materia politicii în domeniul concurenței constituie un principiu general al dreptului Uniunii. Articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene reafirmă de asemenea principiul termenului rezonabil al unei proceduri administrative. Astfel, Tribunalul subliniază că Comisia are obligația de a se pronunța cu privire la o plângere în materie de concurență într-un termen rezonabil. Tribunalul precizează însă, pe de altă parte, că încălcarea principiului termenului

¹ Decizia C(2019) 6099 final a Comisiei din 12 august 2019 (cazul AT.40459 - Expediere feroviară de mărfuri în Polonia – PKP Cargo).

rezonabil nu poate determina anularea unei decizii de respingere a unei plângeri decât atunci când reclamantul demonstrează că depășirea termenului rezonabil a avut un impact asupra posibilității sale de a-și apăra poziția în cadrul acestei proceduri, situația fiind aceasta în special dacă depășirea respectivă l-ar fi împiedicat să obțină sau să invoce în fața Comisiei elemente de fapt sau de drept referitoare la practicile anticoncurențiale denunțate sau la interesul Uniunii de a investiga cauza.

În lumina acestor principii, Tribunalul consideră că, în speță, nu este necesar să se pronunțe cu privire la respectarea de către Comisie a principiului termenului rezonabil, având în vedere că reclamanta nu a furnizat niciun element de natură să demonstreze că depășirea invocată a termenului menționat a avut un impact asupra posibilității sale de a-și apăra poziția în cadrul acestei proceduri. În consecință, Tribunalul apreciază ca nefondată critica întemeiată pe încălcarea principiului termenului rezonabil.

În al doilea rând, în ceea ce privește aprecierea interesului Uniunii de a continua examinarea plângerii, Tribunalul subliniază că, în speță, Comisia nu a săvârșit nicio eroare vădită de apreciere atunci când a considerat că practicile denunțate priveau în principal piața serviciilor de transport feroviar de marfă din Polonia, că autoritatea de concurență poloneză dobândise o cunoaștere detaliată a sectorului și că, pe baza acestor factori, autoritatea menționată era mai bine plasată pentru a examina plângerea. În plus, Tribunalul precizează că reclamanta susține în mod eronat că, în speță, Comisia ar fi trebuit să țină seama și de alți factori în vederea aprecierii interesului Uniunii de a investiga cauza. În consecință, motivul întemeiat pe săvârșirea unor erori vădite în aprecierea interesului Uniunii de a continua examinarea plângerii este de asemenea respins ca nefondat.

În al treilea rând, în ceea ce privește problema respectării principiului statului de drept în Polonia, Tribunalul examinează argumentul reclamantei potrivit căruia Comisia era mai bine plasată pentru a examina plângerea, având în vedere deficiențele sistemice sau generalizate ale statului de drept din Polonia și în special lipsa de independență a autorității de concurență poloneze și a instanțelor naționale competente în materie.

În decizia atacată, Comisia a verificat dacă astfel de deficiențe o împiedicau să respingă plângerea pentru motivul că autoritatea de concurență poloneză era mai bine plasată pentru a o examina. În acest scop, a aplicat, prin analogie, analiza în două etape impusă în cadrul executării mandatelor europene de arestare pentru a proteja dreptul fundamental la un proces echitabil, în conformitate cu Hotărârea Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar)², care constă în evaluarea, într-o primă etapă, a existenței unui risc real de încălcare a acestui drept legat de lipsa de independență a instanțelor din statul membru în cauză, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în acest stat, și, într-o a doua etapă, a caracterului real al riscului la care este supusă efectiv persoana în cauză, în raport cu împrejurările concrete ale speței.

În această privință, *primo*, Tribunalul subliniază că respectarea cerințelor statului de drept este un factor pertinent de care Comisia trebuie să țină seama în vederea determinării autorității de concurență celei mai bine plasate pentru examinarea unei plângeri și că, în acest scop, Comisia era îndreptățită să aplice prin analogie analiza în discuție. Astfel, chiar dacă există diferențe între împrejurările aflate la originea hotărârii citate anterior și cele aflate la originea prezentei cauze, mai multe considerații de principiu justifică aplicarea prin analogie a concluziilor care decurg din hotărârea menționată în scopul determinării autorității de concurență celei mai bine plasate pentru examinarea unei plângeri care denunță o încălcare a articolelor 101 și 102 TFUE. În această privință, Tribunalul arată mai întâi că, la fel ca spațiul de libertate, securitate și justiție, cooperarea, în vederea aplicării articolelor 101 și 102 TFUE, dintre Comisie, autoritățile de concurență ale statelor membre și instanțele naționale se bazează pe principiile recunoașterii reciproce, încrederii reciproce și cooperării loiale. În continuare, Tribunalul constată că jurisprudența impune deja Comisiei, înainte de a respinge o plângere pentru lipsa unui interes al Uniunii, să se asigure că autoritățile naționale sunt în măsură să protejeze în mod satisfăcător drepturile autorului plângerii.

² Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), [C-216/18 PPU](#) (a se vedea de asemenea [CP nr. 113/18](#)).

În sfârșit, Tribunalul subliniază că dreptul fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești independente, garantat la articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale, prezintă de asemenea, precum în hotărârea citată anterior, o importanță deosebită pentru aplicarea eficientă a articolelor 101 și 102 TFUE, instanțele naționale fiind chemate, pe de o parte, să controleze legalitatea deciziilor autorităților naționale de concurență și, pe de altă parte, să aplice direct aceste dispoziții.

Secundo, Tribunalul subliniază că examinarea efectuată de Comisie în cea de a doua etapă a analizei menționate mai sus nu era conformă cu dreptul Uniunii. În speță, reclamanta a invocat, în cursul procedurii administrative, o serie de indicii concrete care, în opinia sa, privesc în ansamblu, ar fi de natură să demonstreze că existau motive serioase și întemeiate de a crede că ar fi supusă unui risc real de încălcare a drepturilor sale în cazul în care cauza sa ar fi examinată de autoritățile naționale. Aceste indicii erau întemeiate în special pe controlul exercitat de stat asupra PKP Cargo, pe dependența președintelui autorității de concurență poloneze față de puterea executivă, pe faptul că societatea-mamă a PKP Cargo ar face parte dintre membrii unei asociații al cărei obiectiv ar fi apărarea și promovarea reformei sistemului judiciar din Polonia, pe politica de clemență de care PKP Cargo ar fi beneficiat din partea autorității de concurență poloneze, pe căile de atac formulate de procurorul general împotriva deciziilor aceleiași autorități referitoare la PKP Cargo și pe incapacitatea instanțelor naționale competente în materia dreptului concurenței de a remedia deficiențele autorității de concurență poloneze din cauza propriei lipse de independență. Or, în decizia atacată, Comisia nu a examinat aceste indicii și s-a limitat în esență să afirme că ele nu erau dovedite. Constatând că Comisia nu a examinat în mod concret și precis diferitele indicii invocate de reclamantă în cursul procedurii administrative, Tribunalul statuează că Comisia și-a încălcat obligațiile care decurg din hotărârea citată anterior, precum și obligația de motivare.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293